

**Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης
Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας
Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων**

Πτυχιακή Εργασία

**Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το
αποτέλεσμα;**

Σπουδάστρια: Δέσποινα Πεδιαδίτου, Α.Μ. 2662

Εισηγητής: Μπαστάκης Εμμανουήλ

Ηράκλειο Κρήτης, 2013

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει σκοπό την μελέτη και την ανάλυση των αποσβέσεων των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Άμεσος στόχος είναι η παρουσίαση της έννοιας των αποσβέσεων από διαφορετικές σκοπιές, των μεθόδων αποσβέσεων που χρησιμοποιούνται, της ισχύουσας νομοθεσίας, των λογαριασμών του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, του λογιστικού χειρισμού των αποσβέσεων κατά την διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου καθώς και των επιχορηγήσεων των πάγιων επενδύσεων.

Περιεχόμενα

Περίληψη	2
Λέξεις-Κλειδιά.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
Περιεχόμενα.....	3
Εισαγωγή.....	5
1. Εισαγωγή στις αποσβέσεις	6
1.1. Λογιστική έννοια.....	6
1.2. Φορολογική έννοια	7
1.3. Κοστολογική έννοια.....	8
1.4. Βασικοί όροι.....	9
2. Λογιστικές μέθοδοι αποσβέσεων	11
2.1. Σταθερή μέθοδος αποσβέσεων	11
2.2. Φθίνουσα μέθοδος αποσβέσεων.....	14
2.3. Μέθοδος των μονάδων παραγωγής	17
2.4. Μέθοδος ωρών λειτουργίας.....	19
3. Ισχύουσα νομοθεσία	21
4. Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.....	50
5. Διαχειριστική παρακολούθηση των αποσβέσεων	58
5.1. Κατά την διάρκεια της χρήσεως.....	58
5.2. Λογιστικές εγγραφές.....	60
5.4. Διαγραφή πάγιων περιουσιακών στοιχείων	65
5.4.1. Πώληση πάγιου περιουσιακού στοιχείου	65
5.4.2. Δωρεά πάγιου περιουσιακού στοιχείου.....	69

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

5.4.3. Καταστροφή πάγιου περιουσιακού στοιχείου	70
5.5. Εμφάνιση αποσβέσεων στον Ισολογισμό.....	73
6. Εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων και ανάπτυξη της οικονομίας.....	77
Βιβλιογραφία	81

Εισαγωγή

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση της σημασίας των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων. Ο σωστός προσδιορισμός και η σωστή λογιστική παρακολούθηση των αποσβέσεων αποτελεί πολύ σημαντικό θέμα τόσο για τα κέρδη της επιχείρησης όσο και για τα επενδυτικά της πλάνα.

Σκοπός της εργασίας είναι η κατανόηση των λογιστικών χειρισμών που ορίζονται από τη νομοθεσία για τις αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και η ανάλυση παραδειγμάτων σε ειδικές περιπτώσεις οι οποίες χρήζουν προσοχής.

Σύντομη περιγραφή των κεφαλαίων:

Στο επόμενο κεφάλαιο θα γίνει σύντομη εισαγωγή στην έννοια των αποσβέσεων από λογιστικής, φορολογικής και κοστολογικής πλευράς.

Στη συνέχεια, αναλύονται οι βασικές μέθοδοι διενέργειας αποσβέσεων που χρησιμοποιούνται στις επιχειρήσεις.

Ακολουθεί η ανάλυση της ισχύουσας νομοθεσίας γύρω από τις αποσβέσεις.

Έπειτα, παρουσιάζεται το μέρος του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου που είναι απαραίτητο για την παρακολούθηση των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

Κατόπιν, παρουσιάζεται η διαχειριστική παρακολούθηση των αποσβέσεων κατά την διάρκεια της χρήσεως, την διαγραφή των πάγιων στοιχείων, καθώς και την εμφάνιση των αποσβέσεων στον Ισολογισμό.

Τέλος, γίνεται μία προσέγγιση του εκσυγχρονισμού και των επιχορηγήσεων των πάγιων επενδύσεων.

1. Εισαγωγή στις αποσβέσεις

1.1. Λογιστική έννοια

Απόσβεση είναι η λογιστική έννοια που αναφέρεται στην μείωση της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Η μείωση αυτή οφείλεται είτε σε υλική φθορά λόγω του περάσματος του χρόνου (χρονική φθορά), ή λόγω της χρησιμοποίησης του (λειτουργική φθορά), είτε οφείλεται σε οικονομική απαξίωση (λόγω τεχνολογικής εξελίξεως). Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις είναι όσα έχουν απεριόριστη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, όπως τα οικόπεδα-γήπεδα, τα οποία δεν επηρεάζονται από υλική φθορά ή τεχνολογική απαξίωση, καθώς και τα έργα τέχνης, τα οποία με την πάροδο του χρόνου δεν απαξιώνονται οικονομικά, αλλά αποκτούν μεγαλύτερη αξία.

Οι αποσβέσεις είναι ένα μη ταμειακό έξοδο για την επιχείρηση, καθώς δεν πραγματοποιείται καμία ταμειακή κίνηση κατά την πραγματοποίησή τους.

Ο υπολογισμός των αποσβέσεων διενεργείται στην λήξη κάθε διαχειριστικής περιόδου της επιχείρησης για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχει στην κατοχή της. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται σύμφωνα με την συμμετοχή τους στην παραγωγική διαδικασία της επιχείρησης και το ποσό αυτό βαραίνει το λειτουργικό κόστος ή τα αποτελέσματα χρήσεως, για τις αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος.

Η διενέργεια αποσβέσεων είναι υποχρεωτική για κάθε διαχειριστική περίοδο ανεξάρτητα από την ύπαρξη κερδών ή ζημιών. Η πραγματοποίηση των αποσβέσεων τελειώνει όταν επέλθει ισότητα μεταξύ του συνολικού ποσού των αποσβέσεων κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου με την αποσβεστέα αξία αυτού του στοιχείου χωρίς να είναι απαραίτητη η παύση χρησιμοποίησης του στοιχείου από την επιχείρηση.

Ο υπολογισμός των αποσβέσεων αρχίζει να διενεργείται από την έναρξη της χρησιμοποίησης ή της λειτουργίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου. Σε περιπτώσεις όπου η έναρξη χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου δεν είναι ίδια με την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου, η απόσβεση του στοιχείου θα υπολογιστεί σε δωδέκατα της ετήσιας αποσβέσεως ανάλογα με τους μήνες χρησιμοποίησης του στοιχείου μέσα στην διαχειριστική περίοδο.

Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία παραμένουν σε αδράνεια πάνω από έξι μήνες, το ποσό των αποσβέσεων προκύπτει με την χρήση μειωμένων συντελεστών, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

1.2. Φορολογική έννοια

Από την φορολογική πλευρά η διενέργεια αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κάθε επιχείρησης αποτελεί μείωση των φορολογητέων της κερδών. Η αναγνώριση των αποσβέσεων αυτών για την επίτευξη μείωσης των κερδών προϋποθέτει τη νόμιμη κατοχή των παγίων από την επιχείρηση, την διενέργεια αποσβέσεων σε πάγια που υπόκεινται σε απόσβεση, την καταχώρηση των αποσβέσεων στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης, το ποσό των αποσβέσεων να μην

ξεπερνά την αξία κτήσεως των παγίων και η διενέργεια των αποσβέσεων να είναι εντός των ανώτατων νόμιμων ορίων συντελεστών που ορίζονται από το ισχύον Προεδρικό Διάταγμα.

Όσον αφορά τον υπολογισμό των ποσών των ετήσιων αποσβέσεων, να σημειωθεί πως πραγματοποιείται επί της αποσβεστέας αξίας των παγίων.

Σχετικά με τον χρόνο έναρξης των φορολογικών αποσβέσεων, είναι σημαντικό να τονιστεί πως ως χρόνος έναρξης των φορολογικών αποσβέσεων θεωρείται ο χρόνος έναρξης χρησιμοποίησης του παγίου. Όταν η έναρξη χρησιμοποίησης του παγίου πραγματοποιηθεί κατά την διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου, τότε ο υπολογισμός των αποσβέσεων πραγματοποιείται με την αναγωγή του ετήσιου ποσού αποσβέσεως στους μήνες που χρησιμοποιήθηκε το πάγιο.

Τέλος, για τα όρια των συντελεστών δύναται η υπέρβαση των ανώτατων νόμιμων ορίων συντελεστών χωρίς όμως να επιτρέπεται η μείωση των φορολογητέων κερδών κατά τον υπερβάλλον ποσό των διενεργηθεισών αποσβέσεων.

1.3. Κοστολογική έννοια

Από την πλευρά της κοστολόγησης η διενέργεια σωστών αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κρίνεται απολύτως απαραίτητη, καθώς συνυπολογίζονται στον προσδιορισμό του κόστους πώλησης αγαθών ή εμπορευμάτων ή παροχής υπηρεσιών. Σε περίπτωση απουσίας του υπολογισμού των αποσβέσεων των παγίων στο κόστος, ο υπολογισμός του κόστους είναι λανθασμένος και δύναται να οδηγήσει σε ζημία. Αυτό παρατηρείται έντονα με την πάροδο του χρόνου, διότι είναι πολύ πιθανόν η διαφορά της τιμής πώλησης από το κόστος να μην μπορεί να καλύψει το ποσό των αποσβέσεων. Συνεπώς, η διενέργεια των αποσβέσεων χαρακτηρίζεται απαραίτητη ακόμη και για τις διαχειριστικές περιόδους που δεν προκύπτει κέρδος.

1.4. Βασικοί όροι

Οι βασικοί όροι τους οποίους πρέπει να κατανοηθούν για τον σωστό υπολογισμό των αποσβέσεων είναι οι ακόλουθοι:

i. Αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο

Είναι το πάγιο περιουσιακό στοιχείο που κατέχει η επιχείρηση με σκοπό την χρησιμοποίησή του καθ' όλη την διαχειριστική περίοδο και υπόκειται σε αποσβέσεις.

ii. Ωφέλιμη διάρκεια ζωής

Είναι η διάρκεια που υπολογίζεται ότι κάθε περιουσιακό στοιχείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί παραγωγικά από την επιχείρηση που το κατέχει. Η διάρκεια ζωής ποικίλει ανάλογα με την κατηγορία του πάγιου περιουσιακού στοιχείου. Επίσης, μπορεί να υπολογίζεται σε διαφορετικές μονάδες μέτρησης. Δηλαδή, η διάρκεια αυτή εκφράζεται είτε με την μορφή χρονικής περιόδου (π.χ. 10 έτη), είτε με την μορφή συνολικής ποσότητας παραγωγής (π.χ. 1.000 παραγωγικές ώρες) που αναμένεται να χρησιμοποιείται αποτελεσματικά από την επιχείρηση το συγκεκριμένο πάγιο περιουσιακό στοιχείο.

iii. Αποσβεστέα αξία

Είναι το ιστορικό κόστος κάθε αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, μειωμένο κατά την υπολειμματική του αξία. Λέγοντας ιστορικό κόστος εννοούμε το αρχικό

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

ποσό που κατέβαλε η επιχείρηση για την απόκτηση του πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

iv. Υπολειμματική αξία

Ισούται με την ρευστοποιήσιμη αξία κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου στο τέλος της ωφέλιμης διάρκειας ζωής. Δηλαδή, το ποσό που εκτιμάται θα μπορέσει να εισπράξει η επιχείρηση κατά την πώληση του πάγιου περιουσιακού στοιχείου στην λήξη της ωφέλιμης διάρκειας ζωής. Επίσης, η υπολειμματική αξία ενός πάγιου στοιχείου μπορεί να είναι μηδαμινής αξίας, καθώς το στοιχείο αυτό ενδέχεται μετά την ολοκλήρωση της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του να μην έχει αξία, αλλά αυτό πρέπει να εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης.

2. Λογιστικές μέθοδοι αποσβέσεων

Ο υπολογισμός των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κάθε επιχείρησης είναι υποχρεωτικός σε κάθε χρήση. Η μέθοδος υπολογισμού ποικίλει από επιχείρηση σε επιχείρηση, καθώς τα πάγια στοιχεία που έχει η κάθε μία στην κατοχή της έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Κατά τον υπολογισμό του ποσού των αποσβέσεων οι επιχειρήσεις έρχονται αντιμέτωπες με τον προσδιορισμό της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του κάθε περιουσιακού στοιχείου. Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής των στοιχείων αυτών είναι πολύ σημαντικός, διότι καθορίζει τον συντελεστή αποσβέσεως που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό του ποσού των αποσβέσεων.

Ο σκοπός διενέργειας των αποσβέσεων είναι η εύρεση του μέτρου υπολογισμού των αποσβέσεων κατά την συνολική χρησιμοποίηση του πάγιου στοιχείου, ώστε η κατανομή του κόστους των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων να πραγματοποιηθεί με συστηματικό και ορθολογικό τρόπο.

Για τον λόγο αυτό υπάρχουν αρκετές μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις επιχειρήσεις. Οι κυριότερες αναφέρονται παρακάτω.

2.1. Σταθερή μέθοδος αποσβέσεων

Κατά την σταθερή μέθοδο αποσβέσεων επί της αξίας κτήσεως των περιουσιακών στοιχείων, ο υπολογισμός του ποσού των αποσβέσεων διενεργείται βάσει του σταθερού συντελεστή αποσβέσεως, ο οποίος είναι ίδιος για όλα τα έτη. Έτσι το πάγιο περιουσιακό στοιχείο υποτιμάται ισόποσα κάθε χρόνο έως ότου φτάσει στην υπολειμματική του αξία.

Η εφαρμογή της προκείμενης μεθόδου διενεργείται με την χρησιμοποίηση ενός σταθερού συντελεστή, ο οποίος είτε καθορίζεται από το νόμο, είτε υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Απόσβεση} = \frac{\text{Κοστος Κτήσεως} - \text{Υπολειμματική Αξία}}{\text{Ωφέλιμη Διάρκεια Ζωής}}$$

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η αξία κτήσεως του πάγιου περιουσιακού στοιχείου προσαυξάνεται με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, με εξαίρεση τα καινούργια μηχανήματα και τον λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτώνται, από βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και μεικτές επιχειρήσεις, για τα οποία οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης είτε με τη φθίνουσα μέθοδο, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος απόσβεσης που θα επιλεγεί για τα πάγια αυτά περιουσιακά στοιχεία θα εφαρμόζεται παγίως.

Η μέθοδος αυτή είναι απλή, συστηματική και ορθολογική. Προτείνεται για τα πάγια, των οποίων η μείωση της παραγωγικής δυναμικότητάς τους οφείλεται στην πάροδο του χρόνου και όχι στην χρησιμοποίησή τους. Επίσης, ενδείκνυται όταν η μείωση της παραγωγικής δυναμικότητας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου δεν

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

ποικίλει έντονα από χρήση σε χρήση. Παράλληλα, είναι κατάλληλη όταν η χρησιμοποίηση του στοιχείου παραμένει σταθερή από έτος σε έτος. Και τέλος, όταν οι επισκευές και συντηρήσεις του στοιχείου δεν έχουν μεγάλες αποκλείσεις μεταξύ των ετών.

Παράδειγμα Α: Σταθερός Συντελεστής βάσει νόμου

Έστω πάγιο περιουσιακό στοιχείο αξίας 1.400.000€, δαπάνες βελτίωσης 100.000€ και με καθορισμένο συντελεστή αποσβέσεως από το νόμο ίσο με 10%.

Συνεπώς, οι ετήσιες αποσβέσεις του στοιχείου ισούνται με:

$$1.500.000 \times 10\% = 150.000\text{€}.$$

Έτσι, η ωφέλιμη διάρκεια ζωής του στοιχείου είναι:

$$1.500.000 : 150.000 = 10 \text{ χρόνια}.$$

Τέλος, στο τελευταίο έτος απόσβεσης θα μείνει το ποσό των 0,01€ ως αναπόσβεστη αξία του στοιχείου. Αυτό συμβαίνει για να παραμείνει το στοιχείο αυτό στα βιβλία της επιχείρησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έτος	Αναπόσβεστη Αξία	Ετήσια Απόσβεση	Σύνολο Αποσβέσεων
1	1.500.000,00	150.000,00	150.000,00
2	1.350.000,00	150.000,00	300.000,00
3	1.200.000,00	150.000,00	450.000,00
4	1.050.000,00	150.000,00	600.000,00
5	900.000,00	150.000,00	750.000,00
6	750.000,00	150.000,00	900.000,00
7	600.000,00	150.000,00	1.050.000,00

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

8	450.000,00	150.000,00	1.200.000,00
9	300.000,00	150.000,00	1.350.000,00
10	150.000,00	149.999,99	1.499.999,99

Παράδειγμα Β: Σταθερός Συντελεστής βάσει υπολογισμού

Έστω πάγιο περιουσιακό στοιχείο αξίας 1.000.000€, με υπολειμματική αξία 100.000€ και διάρκεια ωφέλιμης ζωής 5 έτη.

Οπότε:

$$\text{Ετήσια Απόσβεση} = \frac{1.000.000 - 100.000}{5} = 180.000,00\text{€}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έτος	Κόστος Κτήσεως	Υπολειμματική Αξία	Ετήσια Απόσβεση	Σύνολο Αποσβέσεων	Αναπόσβεστη Αξία
1	1.000.000	100.000	180.000	180.000	820.000
2	1.000.000	100.000	180.000	360.000	640.000
3	1.000.000	100.000	180.000	540.000	460.000
4	1.000.000	100.000	180.000	720.000	280.000
5	1.000.000	100.000	180.000	900.000	100.000

2.2. Φθίνουσα μέθοδος αποσβέσεων

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται με την φθίνουσα μέθοδο μπορούν να υπολογισθούν με δύο τρόπους. Είτε με τη χρησιμοποίηση σταθερού συντελεστή καθ' όλη την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του πάγιου περιουσιακού στοιχείου επί του κόστους κτήσεως μειωμένο κατά τις αποσβέσεις των προηγούμενων ετών, είτε με τη χρησιμοποίηση

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

μειωμένου συντελεστή επί την αξία που θέλουμε να αποσβέσουμε, ανάλογα προς τους αριθμούς των ετών της ωφέλιμης ζωής του παγίου. Δηλαδή στον τελευταίο τρόπο υπολογισμού του ποσού των αποσβέσεων για την εύρεση του συντελεστή χρησιμοποιείται ο εξής τύπος:

$$\text{Συντελεστής} = N \frac{\alpha + \tau}{2}$$

Όπου:

N: πλήθος των όρων

α: ο πρώτος όρος

τ: ο τελευταίος όρος

Και με τους δύο τρόπους το ποσό της ετήσιας απόσβεσης παρουσιάζεται μειωμένο από χρήση σε χρήση.

Έτσι, η βασική αρχή της φθίνουσας μεθόδου αποσβέσεων είναι πως το πάγιο περιουσιακό στοιχείο μειώνεται με φθίνοντα ρυθμό στο πέρασμα των ετών.

Σημαντικό είναι να τονίσουμε πως κατά την χρήση της φθίνουσας μεθόδου υπολογίζουμε την απόσβεση με τριπλάσιο συντελεστή απόσβεσης, εκείνου της σταθερής μεθόδου.

Η μέθοδος αυτή προτείνεται στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν πάγια περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζουν υψηλές φθορές και υψηλή αποδοτικότητα κατά τα πρώτα χρόνια χρησιμοποίησής τους από ότι τα μετέπειτα. Επίσης, ενδείκνυται και για τα στοιχεία που απαιτούν

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

αυξημένες επισκευές και συντηρήσεις, ώστε η συνολική επιβάρυνση του κόστους από τα στοιχεία αυτά να εξισορροπείται.

Παράδειγμα Α: Σταθερός Συντελεστής επί της φθίνουσας αναπόσβεστης αξίας

Έστω μηχάνημα αξίας κτήσεως 10.000.000€ με συντελεστή αποσβέσεως 15% και με υπολειμματική αξία μικρότερη από το 10% της αρχικής ή αναπροσαρμοσμένης αξίας του μηχανήματος.

Λόγω της διενέργειας αποσβέσεων με την φθίνουσα μέθοδο, ο συντελεστής αποσβέσεως που θα χρησιμοποιηθεί είναι ο τριπλάσιος εκείνου της σταθερής μεθόδου. Συνεπώς, ο συντελεστής που θα χρησιμοποιήσουμε ισούται με: $15\% \times 3 = 45\%$

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έτος	Αξία Κτήσεως	Συντελεστής Αποσβέσεως	Ετήσια Απόσβεση	Αναπόσβεστη Αξία
1	10.000.000,00	45%	4.500.000,00	5.500.000,00
2	5.500.000,00	45%	2.475.000,00	3.025.000,00
3	3.025.000,00	45%	1.361.250,00	1.663.750,00
4	1.663.750,00	45%	748.687,50	915.062,50

Παράδειγμα Β: Μειωμένος Συντελεστής επί της αρχικής αξίας κτήσεως

Έστω μηχάνημα αξίας κτήσεως 10.000.000€ με ωφέλιμη διάρκεια ζωής 5 χρόνια, χωρίς υπολειμματική αξία.

Οπότε:

$$\text{Συντελεστής} = 7 \frac{1 + 7}{2} = 28$$

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έτος	Αξία Κτήσεως	Συντελεστής Αποσβέσεως	Ετήσια Απόσβεση	Αναπόσβεστη Αξία
1	10.000.000,00	7:28= 25,00%	2.500.000,00	7.500.000,00
2	10.000.000,00	6:28= 21,43%	2.142.857,14	7.857.142,86
3	10.000.000,00	5:28= 17,86%	1.785.714,29	8.214.285,71
4	10.000.000,00	4:28= 14,29%	1.428.571,43	8.571.428,57
5	10.000.000,00	3:28= 10,71%	1.071.428,57	8.928.571,43
6	10.000.000,00	2:28= 7,14%	714.285,71	9.285.714,29
7	10.000.000,00	1:28= 3,57%	357.142,86	9.642.857,14

2.3. Μέθοδος των μονάδων παραγωγής

Με αυτή τη μέθοδο, το ποσό της ετήσιας απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων υπολογίζεται βάσει της έντασης λειτουργίας των στοιχείων.

Κατά την μέθοδο αυτή, η αποσβεστέα αξία διαιρείται με το σύνολο των μονάδων που εκτιμάται ότι θα παραχθούν με τη χρησιμοποίηση του στοιχείου αυτού κατά την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του.

Έτσι, για τον υπολογισμό της απόσβεσης ανά μονάδα χρησιμοποιείται ο τύπος:

$$\text{Απόσβεση ανά μονάδα} = \frac{\text{Αξία Κτήσεως} - \text{Υπολειμματική Αξία}}{\text{Εκτιμώμενες μονάδες παραγωγής}}$$

Η εφαρμογή της μεθόδου αυτής προτείνεται για τα στοιχεία που δεν επηρεάζονται από την οικονομική απαξίωση, καθώς και στις περιπτώσεις που είναι εφικτή η ακριβής μέτρηση της παραγόμενης ποσότητας προϊόντων. Τέλος, απαραίτητη προϋπόθεση για την χρησιμοποίηση της προκείμενης μεθόδου είναι η δυνατότητα εκτίμησης της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του στοιχείου σε μονάδες παραγωγής.

Παράδειγμα:

Έστω πάγιο περιουσιακό στοιχείο αξίας κτήσεως 2.000.000€, με υπολειμματική αξία 20.000€ και με συνολικές εκτιμώμενες μονάδες παραγωγής 12.000, οι οποίες κατανέμονται σε τρεις χρήσεις ως παραχθείσες μονάδες 3.000, 4.000 και 5.000 αντίστοιχα.

Οπότε:

$$\begin{array}{l} \text{Απόσβεση ανά} \\ \text{μονάδα} \end{array} = \frac{2.000.000 - 20.000}{12.000} = 165 \text{ ανά μονάδα}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έτος	Αξία Κτήσεως	Ετήσια Απόσβεση	Σύνολο Αποσβέσεων	Υπολειμματική Αξία
1	2.000.000	3.000x165= 495.000	495.000	1.505.000

2	2.000.000	4.000x165=	660.000	1.155.000	845.000
3	2.000.000	5.000x165=	825.000	1.980.000	20.000

2.4. Μέθοδος ωρών λειτουργίας

Η βάση αυτής της μεθόδου είναι ο υπολογισμός του ποσού των αποσβέσεων σύμφωνα με την ένταση απασχολήσεως των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Δηλαδή, έχει ως βάση την πραγματική χρησιμοποίηση των στοιχείων.

Συνεπώς, το ποσό των αποσβέσεων προκύπτει με την διαίρεση της αποσβεστέας αξίας με το σύνολο των ωρών λειτουργίας της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου για τον υπολογισμό της απόσβεσης ανά ώρα.

Δηλαδή, ο τύπος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των αποσβέσεων με την προκείμενη μέθοδο είναι ο εξής:

$$\text{Απόσβεση ανά ώρα} = \frac{\text{Αξία Κτήσεως} - \text{Υπολειμματική Αξία}}{\text{Εκτιμώμενες ώρες λειτουργίας}}$$

Η παρούσα μέθοδος προτείνεται στις επιχειρήσεις όταν η χρήση κάποιου στοιχείου ποικίλει σημαντικά από χρήση σε χρήση και όταν είναι εφικτός ο προσδιορισμός της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του στοιχείου σε ώρες εργασίας από τις τεχνικές προδιαγραφές αυτού.

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

Παράδειγμα:

Έστω πάγιο περιουσιακό στοιχείο αξίας κτήσεως 1.000.000€, με υπολειμματική αξία 100.000€ και με συνολικές εκτιμώμενες ώρες λειτουργίας κατά την ωφέλιμη διάρκεια ζωής 25.000, οι οποίες κατανέμονται ισόποσα σε 5.000, 6.000, 7.000 και 7.000 αντίστοιχα.

Έτσι έχουμε:

$$\text{Απόσβεση ανά ώρα} = \frac{1.000.000 - 100.000}{25.000} = 36 \text{ ανά ώρα}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έτος	Αξία Κτήσεως	Ετήσια Απόσβεση	Σύνολο Αποσβέσεων	Υπολειμματική Αξία
1	1.000.000	5.000x36= 180.000	180.000	820.000
2	1.000.000	6.000x36= 216.000	396.000	604.000
3	1.000.000	7.000x36= 252.000	648.000	352.000
4	1.000.000	7.000x36= 252.000	900.000	100.000

3. Ισχύουσα νομοθεσία

Η ισχύουσα νομοθεσία για τις αποσβέσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων είναι το Προεδρικό Διάταγμα 299/2003, Φ.Ε.Κ. Α' 255/4.11.2003.

«Καθορισμός κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν. 2238/1994 (Φ.Ε.Κ. 151

Α') όπως ισχύουν μετά την τροποποίηση τους με την παράγραφο 6 του άρθρου 5του Ν. 3091/2002 (Φ.Ε.Κ. 330 Α').

2. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 (Φ.Ε.Κ. 137 Α'), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081 /1992 (Φ.Ε.Κ. 154 Α') και αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (Φ.Ε.Κ. 38 Α').

3. Την 1065956/863/Α0012/15.7.2003 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Φ.Ε.Κ. 985 Β'), με την οποία καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών.

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

5. Τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας 385/2003, με πρόταση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Για τον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων που ασκούνται από φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και του καθαρού εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ορίζονται κατά τις επόμενες διατάξεις του παρόντος.

2. Η διενέργεια των αποσβέσεων κατ' έτος και με τα οριζόμενα δια του παρόντος ποσοστά είναι υποχρεωτική. Ειδικότερα οι νέες επιχειρήσεις, για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους, δύνανται να προβούν σε απόσβεση όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους είτε με συντελεστή μηδέν τοις εκατό (0%) είτε με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%) του ισχύοντος ποσοστού, με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής απόσβεσης που θα επιλεγεί από την επιχείρηση δεν θα μεταβάλλεται από διαχείριση σε διαχείριση.

3. Τα ποσοστά αποσβέσεων που ορίζονται με το παρόν αφορούν ετήσια απόσβεση. Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει

από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης.

4. Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 2.

5. Η αξία των εργαλείων και των ανταλλακτικών των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένεται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

6. Πάγια περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι εξακόσια (600) ευρώ, δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. Α'222) δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος.

8. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που ορίζονται με το παρόν εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 2003, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31.12.1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά, με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

2. Για τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής, που αποκτούν από 1.1.1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές επιχειρήσεις αυτών, οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης είτε με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί, γι' αυτά τα πάγια στοιχεία, θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

3. Οι τακτικές αποσβέσεις, που διενεργούνται με τις μεθόδους που προαναφέρθηκαν, υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του παρόντος και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο παρόν διάταγμα συντελεστών, επί της σε ευρώ αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, όπως η αξία αυτή εξευρίσκεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 3

1. Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, κλινικές, σανατόρια και καταστήματα εξυπηρέτησης του

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

κοινού, γενικώς, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

β) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχεία, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

γ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών, που χρησιμοποιούνται ως μπαγκαλόους ή κάμπινγκς και είναι κατασκευασμένες από ξύλο, καθώς και τις συναφείς εγκαταστάσεις, που επίσης είναι κατασκευασμένες από ξύλο, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%). Για τις ίδιες οικοδομές ή τμήματα αυτών και τις συναφείς εγκαταστάσεις τους, που είναι κατασκευασμένες από τσιμέντο, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

δ) Για οικοδομές ή τμήματα αυτών που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

ε) Για πρόχειρες κατασκευές (ξύλινες, πλαστικές κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται για οποιαδήποτε χρήση, κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

στ) Για βιομηχανοστάσια, όπως αυτά νοούνται από τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα παραρτήματα και παρακολουθήματά τους, καθώς και τις αποθήκες που είναι συνεχόμενες με αυτά και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση πρώτων υλών ή την πρώτη εναπόθεση των βιομηχανικών προϊόντων, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ζ) Για οικοδομήματα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και συντήρηση καπνών σε φύλλα (αποθήκες καπνών ή άλλων εξαγωγίμων

γεωργικών προϊόντων) και ως ξηραντήρια καπνού, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

η) Για οικοδομήματα αεροδρομίων που χρησιμοποιούνται ως αεροσταθμοί επιβατών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

θ) Για οδικά δίκτυα εντός χώρου εργοστασίων ή χώρου που βρίσκεται οικισμός προσωπικού, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

2. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο υπολογίζονται στην αξία μόνο των κτισμάτων, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους (συνήθης ή προκατασκευής).

3. Από το ποσό της με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγνωριζόμενης απόσβεσης αφαιρείται η κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παρεχόμενη απόσβεση κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος της οικοδομής ή του καταστήματος, γραφείου κ.λπ., αναλόγως της περίπτωσης.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις τους, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

αα) Για λιγνιτικές μονάδες, μονάδες πετρελαίου (ΜΑΖΟΥΤ) και μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

β) Για αεριοστροβιλικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου:

αα) Για μονάδες ελαφρού πετρελαίου (ΝΤΗΖΕΛ), κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ββ) Για μονάδες φυσικού αερίου, κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

δ) Για νηξελιοηλεκτρικές μονάδες (μονάδες εσωτερικής καύσης) παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ε) Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για φράγματα δύο τοις εκατό (2%).

ββ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

στ) Για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εναλλακτικών μορφών:

αα) Για αιολικά πάρκα και φωτοβολταϊκές και γεωθερμικές μονάδες κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

ζ) Για σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας (ΣΗΘ) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

η) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για γραμμές μεταφοράς κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Για υποσταθμούς μεταφοράς κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

γγ) Για εναέρια καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

δδ) Για συστήματα τηλεοπτείας -τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

θ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:

αα) Για δίκτυα διανομής χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ββ) Για δίκτυα διανομής μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

γγ) Για υποσταθμούς διανομής μέσης τάσης - χαμηλής τάσης κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

δδ) Για υποσταθμούς διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

εε) Για κέντρα διανομής υψηλής τάσης - μέσης τάσης κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

στστ) Για καλώδια μεταφοράς δεδομένων κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ζζ) Για συστήματα τηλεοπτείας - τηλεχειρισμών κατώτερος δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

ι) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, γενικά, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

ια) Για ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ορυκτές ύλες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ιβ) Για μηχανήματα και εγκαταστάσεις των παραπάνω ορυχείων:

αα) Για ηλεκτροκίνητο σκαπτικό εξοπλισμό (εκσκαφείς - αποθέτες - ταινιόδρομοι) κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

ββ) Για τεχνικά έργα υποδομής και υποστήριξης κατώτερος έξι τοις εκατό (6%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γγ) Για χωματουργικά μηχανήματα και οχήματα κατώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).

δδ) Για εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

2. Για τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις και τηλεπικοινωνιακά έργα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

- α) Για ψηφιακά κέντρα και ηλεκτρονικές τερματικές διατάξεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).
- β) Για εξοπλισμό μετάδοσης (δικτύων) κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- γ) Για τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και τηλετυπικές (TELEX) εγκαταστάσεις κέντρων και ραδιοηλεκτρικές εγκαταστάσεις κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).
- δ) Για υπόγεια και υποβρύχια καλώδια – σωληνώσεις (συμβατικά και οπτικών ινών) κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).
- ε) Για καλώδια σωληνώσεων οπτικών ινών κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).
- στ) Για εναέρια ενσύρματα δίκτυα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και για εναέρια ασύρματα δίκτυα κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).
- ζ) Για κύριες τηλεφωνικές, τηλεγραφικές και ραδιοηλεκτρικές συνδέσεις – συσκευές και θαλάμους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- η) Για δευτερεύουσες εγκαταστάσεις κατώτερος οκτώμισι τοις εκατό (8,5%) και ανώτερος δωδεκάμισι τοις εκατό (12,5%).
- θ) Για καλωδιακά πλοία κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

3. Για τα μηχανήματα και γενικά τον ειδικό εξοπλισμό των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κάμερες και παρελκόμενα, βίντεο και παρελκόμενα, καθώς και κινητές μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων, κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για κέντρα εκπομπής - αναμεταδότες (πομποί - αναμεταδότες και παρελκόμενα, πυλώνες - ιστοί και παρελκόμενα, καθώς και κεραίες εκπομπής - λήψης και παρελκόμενα) κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις ραδιοτηλεοπτικών σταθμών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

4. Για τα έργα δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών έργων, έργων αντιρρύπανσης και κέντρων επεξεργασίας λυμμάτων, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για έργα δικτύων ύδρευσης:

αα) Για φράγματα ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για διυλιστήρια κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για υδραγωγεία κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για κύριους τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τρία τοις εκατό (3%).

εε) Για δευτερεύοντες τροφοδοτικούς αγωγούς κατώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%) και ανώτερος τρεισήμισι τοις εκατό (3,5%).

στστ) Για δίκτυα διανομής, καθώς και εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ζζ) Για δεξαμενές κατώτερος ένα τοις εκατό (1%) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

β) Για έργα δικτύων αποχέτευσης:

αα) Για έργα βαρείας υποδομής και βασικούς συλλέκτες κατώτερος ένα τοις εκατό (1 %) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

ββ) Για δευτερεύοντες αγωγούς κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

γγ) Για εξωτερικές διακλαδώσεις κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δδ) Για ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για αντιπλημμυρικά έργα:

αα) Για διευθετήσεις ρεμάτων ένα τοις εκατό (1%).

ββ) Για συλλέκτες ομβρίων υδάτων κατώτερος ένα τοις εκατό (1 %) και ανώτερος δύο τοις εκατό (2%).

γγ) Για δίκτυα ομβρίων υδάτων κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

δδ) Για φρεάτια υδροσυλλογής κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για έργα αντιρρύπανσης και κέντρα επεξεργασίας λυμμάτων:

αα) Για ερευνητικά κέντρα λυμμάτων και κέντρα λυμμάτων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

5. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται από τις καπνοβιομηχανίες οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για κοπτικές μηχανές, χαρμανιέρες, υγρανήρες και ξηραντήρια καπνών, εγκαταστάσεις μεταφοράς καπνών σε φύλλα και κεκομμένου, κλιματιστικές εγκαταστάσεις στους χώρους επεξεργασίας και βιομηχανοποίησης κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για σιγαροποιητικές, κυτιοποιητικές, πακεταριστικές, λιθογραφικές μηχανές και σελλοφανέζες κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

6. Για τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αντλίες και εξοπλισμό αυτών (των πρατηρίων) κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για αεροσυμπιεστές και γρασαδόρους κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

7. Για τα δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων, δεξαμενές κ.λπ. οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για δοχεία μεταφοράς υγρών υλών (βαρελιών κ.λπ.) κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για χαλύβδινες φιάλες υγραερίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

γ) Για δίκτυα σωληνώσεων υγρών καυσίμων και τα σχετικά εξαρτήματα κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

δ) Για μεταλλικές και από σκυρόδεμα δεξαμενές εναποθήκευσης υγρών καυσίμων κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

8. Για τα ψυκτικά μηχανήματα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τα ψυκτικά μηχανήματα (ψυγεία διατήρησης τροφίμων κ.λπ.) και τι εγκαταστάσεις κλιματισμού και κεντρικής θέρμανσης (λέβητες - καυστήρες κ.λπ.) στους χώρους παραγωγής κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

9. Για τα γερανοφόρα και ανυψωτικά μηχανήματα ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11 %) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

10. Για τα μηχανήματα παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών) ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

11. Προκειμένου για ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα των παρακάτω επιχειρήσεων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων, βυρσοδεψίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι, παραγωγής πλαστικών ειδών και εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Υποδηματοποιίας, παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό), παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, διυλιστηρίων, παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, όλου μίνας και αλουμινίου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

12. Για τις μήτρες (καλούπια) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη, εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

13. Για τις οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι

ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους κατώτερους και ανώτερους συντελεστές απόσβεσης:

α) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%).

γ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

14. Για τα μηχανήματα και ειδικές εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αγωγούς μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου χαλύβδινους ή πολυαιθυλενίου και τις εγκαταστάσεις τους, δεξαμενές υγροποιημένου φυσικού αερίου από σκυρόδεμα και ειδικό μέταλλο και υπόγειες αποθήκες φυσικού αερίου κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (25%).

β) Για μηχανήματα ηλεκτρονικής εγκατάστασης καθοδικής προστασίας αγωγών φυσικού αερίου κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος επτά τοις εκατό (7%).

γ) Για σταθμούς μέτρησης και ρύθμισης της πίεσης του φυσικού αερίου και σταθμούς συμπίεσης κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

δ) Για κρυογονικές εγκαταστάσεις αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου μετά των εξαρτημάτων τους, κατώτερος ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και ανώτερος δύομισι τοις εκατό (2,5%).

15. Για τα λοιπά μηχανήματα και εγκαταστάσεις οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων, κλινικών και εκπαιδευτηρίων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Των λοιπών επιχειρήσεων κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ΑΡΘΡΟ 5

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες ορίζονται σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και τριάντα τρία τοις εκατό (33%) αντίστοιχα.

3. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρθρα 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Οι επιχειρήσεις λατομείων, εξόρυξης μεταλλευμάτων ή άλλων ορυκτών υλών εκτός από τις κατά τα άρθρα 3, 4, 10 και 11 του παρόντος αποσβέσεις διενεργούν ετήσια απόσβεση και επί της αξίας των λατομείων ή των μεταλλείων με κατώτερο συντελεστή επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερο δέκα τοις εκατό (10%).

2. Για τα έξοδα κατασκευής ιδιωτικών οδών, πλατειών, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) και επτά τοις εκατό (7%) αντίστοιχα.

3. Για τα έξοδα κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων επιχειρήσεων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε επτά τοις εκατό (7%) και δέκα τοις εκατό (10%) αντίστοιχα.

4. Για τους σπαστήρες λίθων, θραυστήρες, τριβεία, πετρελαιομηχανές και λοιπά μηχανήματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα.

5. Η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών προς αυτές δαπανών γενικά διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18

του Ν.Δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250). Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Για λιμενικά έργα και ναυπηγεία οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για λιμένες, αποβάθρες, ορμητήρια και προβλήτες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

β) Για έργα ελάφρυνσης πρανών κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11 %) και ανώτερος δεκαέξι τοις εκατό (16%).

γ) Για ρυμούλκες, βυθοκόρους, πλωτούς γερανούς, ακάτους, πορθμεία, λέμβους, φορτηγίδες, πλωτήρες και λοιπά συναφή στοιχεία κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

δ) Για μόνιμες δεξαμενές από σκυρόδεμα και πλωτές δεξαμενές κατώτερος πέντε τοις εκατό (5%) και ανώτερος οκτώ τοις εκατό (8%).

ε) Για ναυπηγικές κλίνες κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

στ) Για σχέδια ναυπήγησης πλοίων κατώτερος είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και ανώτερος τριάντα τρία τοις εκατό (33%).

2. Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημόσιων και ιδιωτικών έργων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ξυλεία η οποία χρησιμοποιείται σε οικοδομικά και άλλα τεχνικά έργα, κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Για μεταλλικά ικριώματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για προωθητήρες γαιών (μπουλντόζες), φορτωτές, ισοπεδωτές, αεροσυμπιεστές, εκσκαφείς, ασφαλικά μηχανήματα, γεωτρύπανα, αναβατόρια, μηχανικά φτυάρια, αυτοκινούμενους αποξεστήρες, θραυστήρες, τριβείς, σιλοκόσκινα, δονητές και αναμικτήρες σκυροδέματος, οδοστρωτήρες κ.λπ. κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

3. Για τις εγκαταστάσεις γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαέξι τοις εκατό (16%) αντίστοιχα.

4. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού δεν δικαιούνται να διενεργούν τις κατά τα άρθρα 3, 4, 7 παράγραφος 1 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

5. Για τις εγκαταστάσεις αεροδρομίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για αεροδιάδρομους, γέφυρες διέλευσης αεροσκαφών, χώρους πίστας αεροδρομίου για στάθμευση αεροσκαφών, γέφυρες επιβίβασης επιβατών, σύστημα τροφοδοσίας επεξεργασμένου αέρα και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποσκευών, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

β) Για υπόγειο σύστημα παροχής ρεύματος 400 HZ στα αεροσκάφη κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

γ) Για οπτικά αεροβοηθήματα:

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

αα) Για εργασίες κατασκευής, κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Για εξοπλισμό, κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για τηλεπικοινωνιακά συστήματα κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ΑΡΘΡΟ 8

Για τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσωρευτές, σπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδελτικές, χορτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για λιπασματοδιανομείς και ψεκαστήρες, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

ΑΡΘΡΟ 9

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των ακόλουθων πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέτες - D.V.D., καθώς και των ραδιοηλεκτρονικών σταθμών ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τις κινηματογραφικές ταινίες: αα) κατώτεροι εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για το πρώτο έτος, έντεκα τοις εκατό (11%) για το δεύτερο έτος, επτά τοις εκατό (7%) για το τρίτο έτος και επτά τοις εκατό (7%) για το τέταρτο έτος εκμετάλλευσής τους και ββ) ανώτεροι ογδόντα τοις εκατό (80%) για το πρώτο έτος, δώδεκα τοις εκατό (12%) για το δεύτερο έτος και οκτώ τοις εκατό (8%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσής τους. Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσής της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό ($75\% + 11\% = 86\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό ($80\% + 12\% = 92\%$) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών.

β) Για τις βιντεοταινίες - D.V.D.: αα) κατώτεροι εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για το έτος κτήσης, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για το δεύτερο έτος και δέκα τοις εκατό (10%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσής τους και ββ) ανώτεροι εβδομήντα τοις εκατό (70%) για το έτος κτήσης και τριάντα τοις εκατό (30%) για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσής τους.

γ) Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσης τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη49 διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920, αν η εκμετάλλευση τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Για τα μεταφορικά μέσα (εκτός από τα πλωτά και τα εναέρια) και το τροχαίο υλικό οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) και λεωφορεία μεταφορικών επιχειρήσεων κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για φορτηγά αυτοκίνητα κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

γ) Για επιβατηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

αα) Εκπαιδευτηρίων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ββ) Επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (αυτοκινήτων και μοτοσικλετών), κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

γγ) Λοιπών επιχειρήσεων, κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

δ) Για μοτοποδήλατα και ποδήλατα κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ε) Για οχήματα χωματουργικών έργων εντός ορυχείου, εξαιρουμένων εκείνων που αναφέρονται στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, κατώτερος δεκαεννέα τοις εκατό (19%) και ανώτερος είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

στ) Για οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου κατώτερος έντεκα τοις εκατό (11%) και ανώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

ζ) Για σιδηροτροχιές και τροχαίο υλικό κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

η) Για λοιπά μέσα και μηχανήματα των συγκοινωνιακών επιχειρήσεων κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

2. Για τα εναέρια μεταφορικά μέσα οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για καινούργια αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%).

β) Για μεταχειρισμένα αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κατώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%) και ανώτερος έξι τοις εκατό (6%), πλέον ένα τοις εκατό (1 %) για κάθε έτος το οποίο παρήλθε από το επόμενο έτος της κατασκευής μέχρι το έτος της απόκτησης.

3. Για τα πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων: α) κατώτεροι συντελεστές απόσβεσης δεκαπέντε τοις εκατό

(15%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, επτά τοις εκατό (7%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και τρία τοις εκατό (3%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους και β) ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης είκοσι τοις εκατό (20%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, δέκα τοις εκατό (10%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και πέντε τοις εκατό (5%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους.

4. Τα ποσοστά απόσβεσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως και 3 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές από διατάξεις ειδικών νόμων.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης ορίζονται, αντίστοιχα, σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%).

2. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά (επίπλων, σκευών κ.λπ.) των λοιπών επιχειρήσεων ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

3. Για τα είδη εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή αριθμομηχανές, λογιστικές μηχανές, φωτοαντιγραφικά και φωτοτυπικά μηχανήματα, γραφομηχανές, μαγνητόφωνα, προβολείς διαφανειών, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές, συσκευές TELEX, FAX, καθώς και τα επιστημονικά όργανα και τις συσκευές εργαστηρίου χημείου, ο κατώτερος και ο ανώτερος

συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

4. Αν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) και τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) αντίστοιχα.

5. Για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα ηλεκτρονικά συγκροτήματα, γενικώς, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Αν τα παραπάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης, ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζονται σε τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) και σαράντα τοις εκατό (40%) αντίστοιχα. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία.

6. Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, σανατορίων και κλινικών, στις περιπτώσεις που αυτά θεωρούνται εγκαταστάσεις των παραπάνω επιχειρήσεων και όχι των ακινήτων, ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%), αντίστοιχα.

7. Για φωτεινές επιγραφές που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

ΑΡΘΡΟ 12

Για τα είδη τα οποία αποτελούν πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για μηχανήματα και λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα και συσκευές εργαστηρίου χημείου και συναφών ειδών και έπιπλα και σκεύη κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (SOFTWARE) των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%).

γ) Για οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους ετήσιους συντελεστές απόσβεσης:

αα) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%).

γγ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακούς συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα εκατό τοις εκατό (100%).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΦΘΙΝΟΥΣΑΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟ 13

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος ως μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής θεωρούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος:

α) στις παραγράφους 1 (εκτός της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης ε', των περιπτώσεων ι' και ία' και των υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης ιβ'), 5, 7 (εκτός των περιπτώσεων α' και β'), 8 (εκτός της περίπτωσης β'), 9, 11, 12 και 14 (εκτός των περιπτώσεων α' και β') του άρθρου 4.

β) Στην περίπτωση β' της παραγράφου 15 του άρθρου 4, με την προϋπόθεση ότι αυτά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία και

γ) στην παράγραφο 4 του άρθρου 6.

2. Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο οι κατώτεροι ή ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο από τις διατάξεις του παρόντος πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο με συντελεστή τρία (3).
3. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων της φθίνουσας μεθόδου υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου.
4. Κατά τη διαχειριστική περίοδο που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχείριση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεσθεί σε αυτή τη διαχείριση.»

4. Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Το Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) εφαρμόζεται σύμφωνα με γενικές αρχές της λογιστικής. Οι σημαντικότερες γενικές αρχές του σχετικά με τη διενέργεια των αποσβέσεων αναφέρουν τα ακόλουθα.

Η αποσβεστέα αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, κατά την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους κατανέμεται με ομοιόμορφο τρόπο σε κάθε λογιστική χρήση.

Ο υπολογισμός του ποσού των αποσβέσεων διενεργείται με την μέθοδο σταθερής αποσβέσεως. Για τον υπολογισμό αυτό χρησιμοποιούνται οι προβλεπόμενοι συντελεστές από την ισχύουσα νομοθεσία, ανάλογα με την κατηγορία του στοιχείου. Οι επιχειρήσεις μπορούν να υπολογίζουν τους δικούς τους συντελεστές αποσβέσεως, χωρίς όμως να επιτρέπεται να είναι μικρότεροι ή μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους ελάχιστους και μέγιστους συντελεστές που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

Η πραγματοποίηση των αποσβέσεων είναι υποχρεωτική για κάθε διαχειριστική περίοδο ανεξαρτήτως του αποτελέσματος χρήσεως της επιχείρησης. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων ξεκινά από την ημερομηνία χρησιμοποίησης του στοιχείου. Συνεπώς, είναι πιθανή η αναγωγή του ποσού των αποσβέσεων σε δωδέκατα, ίσα με τους μήνες χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του στοιχείου. Ενώ, η διενέργεια αποσβέσεων σταματά όταν το σύνολο των αποσβέσεων γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

Τα πάγια στοιχεία που έχουν αξία κτήσεως μικρότερη των 1.200€ δύναται να αποσβεστούν εξολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία. Δηλαδή για τα πάγια αυτά γίνεται απόσβεση 100% μείον 0,01€ για το καθένα από τα πάγια αυτά, για να απεικονίζονται στην απογραφή ως αποσβεσμένα.

Επίσης, τα έξοδα ίδρυσης και οργάνωσης, η φήμη και πελατεία, το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, κλπ, μπορούν να αποσβεστούν ή σε μία χρήση ή ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις, αλλά όχι περισσότερες από πέντε χρήσεις.

Η καταχώρηση των αποσβέσεων που διενεργούνται σε κάθε λογιστική χρήση ονομάζονται τακτικές και αφορούν το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης. Αυτές καταχωρούνται χρεωστικά στον λογαριασμό 66. Το συνολικό ποσό των ετήσιων αποσβέσεων του λογαριασμού αυτού μεταφέρεται στην συνέχεια στον λογαριασμό 80.00 «Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης».

Η καταχώρηση των αποσβέσεων που αφορούν αναπτυξιακά κίνητρα, πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις καταχωρούνται χρεωστικά στον λογαριασμό 85 «Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος». Το ποσό αυτών των αποσβέσεων μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσεως μέσω του λογαριασμού 86.03 «Μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων».

Οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται κατά την καταχώρηση των αποσβέσεων πάγιων περιουσιακών στοιχείων στα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων είναι οι ακόλουθοι:

ΟΜΑΔΑ 1^η: Πάγιο Ενεργητικό

10: Εδαφικές εκτάσεις

10.99: Αποσβεσμένες εδαφικές εκτάσεις

11: Κτίρια – Εγκαταστάσεις κτιρίων, Τεχνικά έργα

11.99: Αποσβεσμένα κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικών έργων

12: Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός

12.99: Αποσβεσμένα μηχανήματα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

13: Μεταφορικά Μέσα

13.99: Αποσβεσμένα μεταφορικά μέσα

14: Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός

14.99: Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός

16: Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης

16.99: Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης

ΟΜΑΔΑ 6^η: Οργανικά Έξοδα κατ' είδος

66: Αποσβέσεις Πάγιων Στοιχείων Ενσωματωμένες στο Λειτουργικό Κόστος

66.00: Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων

66.00.01: Αποσβέσεις Ορυχείων

66.00.02: Αποσβέσεις Μεταλλείων

66.00.03: Αποσβέσεις Λατομείων

66.00.05: Αποσβέσεις Φυτειών

66.00.06: Αποσβέσεις Δασών

66.00.11: Αποσβέσεις Ορυχείων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.00.12: Αποσβέσεις Μεταλλείων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.00.13: Αποσβέσεις Λατομείων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.00.15: Αποσβέσεις Φυτειών εκτός εκμεταλλεύσεως

66.00.16: Αποσβέσεις Δασών εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01: Αποσβέσεις κτιρίων – εγκαταστάσεων κτιρίων – τεχνικών έργων

66.01.00: Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων

66.01.01: Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών

66.01.02: Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων

66.01.03: Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων

66.01.07: Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων

66.01.08: Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων

66.01.09: Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων⁷⁸

66.01.10: Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων

66.01.14: Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01.15: Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρετήσεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01.16: Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01.17: Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01.21: Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01.22: Αποσβέσεις τεχν. έργων εξυπηρέτησης μεταφορών σε ακίνητα 3ων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01.23: Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.01.24: Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02: Αποσβέσεις μηχανημάτων – τεχνικών εγκαταστάσεων – λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού

66.02.00: Αποσβέσεις μηχανημάτων

66.02.01: Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων

66.02.02: Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων χειρός

66.02.03: Αποσβέσεις εργαλείων

66.02.04: Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών

66.02.05: Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων

66.02.06: Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού

66.02.07: Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων

66.02.08: Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων

66.02.09: Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων

66.02.10: Αποσβέσεις μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.11: Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.12: Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων χειρός εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.13: Αποσβέσεις εργαλείων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.14: Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.15: Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.16: Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.17: Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.02.18: Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων εκτός

εκμεταλλεύσεως

66.02.19: Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03: Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων

66.03.00: Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων

66.03.01: Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων

66.03.02: Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών - Ρυμουλκών - Ειδικής χρήσεως

66.03.03: Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων

66.03.04: Αποσβέσεις πλωτών μέσων

66.03.05: Αποσβέσεις εναέριων μέσων

66.03.06: Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών

66.03.09: Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς

66.03.10: Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03.11: Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03.12: Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών -Ρυμουλκών- Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03.13: Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03.14: Αποσβέσεις πλωτών μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03.15: Αποσβέσεις εναερίων μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03.16: Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

66.03.19: Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04: Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού

66.04.00: Αποσβέσεις επίπλων

66.04.01: Αποσβέσεις σκευών

66.04.02: Αποσβέσεις μηχανών γραφείων

66.04.03: Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων

66.04.04: Αποσβέσεις μέσων αποθηκείσεως και μεταφοράς

66.04.05: Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων

66.04.06: Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση

66.04.08: Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών

66.04.09: Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού

66.04.10: Αποσβέσεις επίπλων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.11: Αποσβέσεις σκευών εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.12: Αποσβέσεις μηχανών γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.13: Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.14: Αποσβέσεις μέσων αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.15: Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.16: Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.18: Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως

66.04.19: Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

66.05: Αποσβέσεις ασώματων κινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης

66.05.00: Αποσβέσεις υπεραξίας επιχειρήσεως

66.05.01: Αποσβέσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας

66.05.02: Αποσβέσεις δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

66.05.03: Αποσβέσεις λοιπών παραχωρήσεων

66.05.04: Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων

66.05.05: Αποσβέσεις λοιπών δικαιωμάτων

66.05.10: Αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

66.05.11: Αποσβέσεις εξόδων ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

66.05.12: Αποσβέσεις εξόδων λοιπών ερευνών

66.05.13: Αποσβέσεις εξόδων αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων

66.05.14: Αποσβέσεις εξόδων κτήσεως ακινητοποιήσεων

66.05.16: Αποσβέσεις διαφορών εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

66.05.17: Αποσβέσεις εξόδων αναδιοργανώσεως

66.05.18: Αποσβέσεις τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου

66.05.19: Αποσβέσεις λοιπών εξόδων πολυετούς αποσβέσεως

5. Διαχειριστική παρακολούθηση των αποσβέσεων

5.1. Κατά την διάρκεια της χρήσεως

Κατά την απόκτηση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου διενεργούνται οι απαραίτητες εγγραφές κτήσεως του στοιχείου. Στην λήξη της διαχειριστικής περιόδου, διενεργείται ο υπολογισμός των αποσβέσεων για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο χωριστά, εκτός από τα έπιπλα και τα σκεύη, για τα οποία δύναται ο υπολογισμός των αποσβέσεων στην συνολική τους αξία.

Στην λογιστική χρήση της αγοράς ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου, το στοιχείο αυτό αρχίζει να παρακολουθείται στο Μητρώο Πάγιων Στοιχείων. Σε αυτό το μητρώο αναγράφονται το δικαιολογητικό αγοράς, το είδος του στοιχείου, η ημερομηνία αποκτήσεως, η ημερομηνία έναρξης χρησιμοποίησης του, η αξία κτήσεως, οι τακτικές, οι έκτακτες και οι συνολικές αποσβέσεις κάθε έτους και τέλος η υπολειμματική αξία του έτους.

Παράδειγμα: Μητρώο Παγίων Στοιχείων

Επιχείρηση αγόρασε τα ακόλουθα πάγια περιουσιακά στοιχεία 01/01/2012:

Φορολογική Ταμειακή Μηχανή (Φ.Τ.Μ.) αξίας 400€, Έπιπλα αξίας 150€, Μηχάνημα αξίας 1.500€, με συντελεστή απόσβεσης 20% και Φορηγό αυτοκίνητο αξίας 25.000€, με συντελεστή απόσβεσης 20%.

Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με αξία κτήσεως μικρότερη των 1.200€ μπορούν να αποσβεστούν εφάπαξ σε μία διαχειριστική περίοδο.

Υπολογισμός ετήσιων αποσβέσεων:

Μηχάνημα: $1.500 \times 20\% = 300\text{€}$

Αυτοκίνητο: $25.000 \times 20\% = 5000\text{€}$

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

α/α	Δικαιο λογητι κό	Είδος	Ημ/νία έναρξης	Αξία κτήσεως	Αποσβ 2012	Υπολ. Αξία 2012	Αποσ β 2013	Υπολ. Αξία 2013	Αποσβ 2014	Υπολ. Αξία 2014	Αποσβ 2015	Υπολ. Αξία 2015	Αποσβ 2016	Υπολ. Αξία 2016
1	ΤΔΑ 150	ΦΤΜ	01/01/12	400	399,99	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-
2	ΤΔΑ 3549	Έπιπλα	01/01/12	150	149,99	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ΤΔΑ 6219	Μηχ/μα	01/01/12	1500	300	1200	300	900	300	600	300	300	299,99	0,01
4	ΤΔΑ 2098	Αυτ/το	01/01/12	25000	5000	20000	5000	15000	5000	10000	5000	5000	4999,99	0,01

Οι αποσβέσεις των παγίων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή προϊόντων, προστίθενται στο κόστος των προϊόντων που έχουν παραχθεί την συγκεκριμένη χρήση.

5.2. Λογιστικές εγγραφές

Η λογιστική παρακολούθηση των αποσβέσεων των παγίων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να πραγματοποιηθεί με δύο τρόπους.

Ο πρώτος είναι αυτός της άμεσης εμφάνισής τους, όπου χρεώνεται ο λογαριασμός 66 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και πιστώνεται ο λογαριασμός του στοιχείου που αποσβένεται, όπως για παράδειγμα ο λογαριασμός 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός».

Ο δεύτερος τρόπος είναι εκείνος της έμμεσης εμφάνισης των αποσβέσεων, κατά τον οποίο χρεώνεται ο λογαριασμός 66 και πιστώνεται ο αντίθετος ή αρνητικός λογαριασμός του στοιχείου που αποσβένεται, όπως ο λογαριασμός 14.99 «Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός».

Παράδειγμα:

Επιχείρηση, η οποία διενεργεί τον υπολογισμό των αποσβέσεων των παγίων περιουσιακών της στοιχείων με την μέθοδο της σταθερής αποσβέσεως, κατά τις 31/12/2012 εμφανίζει Έπιπλα αξίας κτήσεως 2.000€ με συντελεστή απόσβεσης ίσο με 20%.

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

Υπολογισμός αποσβέσεων: 2.000€ x 20% = 400€

α) Άμεση εμφάνιση αποσβέσεων:

			31/12/2012		
66			Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		
	04		Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού		
		00	Αποσβέσεις επίπλων	400,00	
14			Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	00		Έπιπλα		400,00
			Λογισμός αποσβέσεων έτους		

β) Έμμεση εμφάνιση αποσβέσεων:

			31/12/2012		
66			Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		
	04		Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού		

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

		00	Αποσβέσεις επίπλων	400,00	
14			Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	99		Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		400,00
			Λογισμός αποσβέσεων έτους		

Με την χρησιμοποίηση της έμμεσης μεθόδου και κατά την ολοκλήρωση της διενέργειας των αποσβέσεων του στοιχείου στις 31/12/2016, βάσει των δεδομένων του παραπάνω παραδείγματος, διενεργείται η εξής εγγραφή:

			31/12/2016		
14			Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	99		Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	1999,99	
14			Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	00		Έπιπλα		1999,99
			Αντίλογισμός αποσβέσεων		

Για τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τον έμμεσο τρόπο παρακολούθησης των αποσβέσεων υπάρχει η δυνατότητα αλλαγής τρόπου παρακολούθησης. Δηλαδή, δύναται να μεταβούν από τον έμμεσο τρόπο παρακολούθησης των αποσβέσεων στον άμεσο. Σε αυτή την περίπτωση η επιχείρηση θα πρέπει να κλείσει τους αρνητικούς ή αντίθετους λογαριασμούς των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

αποσβένονται. Αυτό είναι υποχρεωτικό, καθώς οι λογαριασμοί αυτοί αποδεικνύουν τον τρόπο παρακολούθησης των αποσβέσεων. Για το κλείσιμο των αρνητικών ή αντίθετων λογαριασμών των παγίων, γίνεται μεταφορά των υπολοίπων τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς των παγίων. Συνεπώς, οι αξίες κτήσεων των παγίων που εμφανίζονται στους οικείους λογαριασμούς θα μειωθούν κατά τα ποσά των ήδη διενεργηθεισών αποσβέσεων. Μετά από αυτές τις λογιστικές εγγραφές η επιχείρηση αρχίζει να χρησιμοποιεί κανονικά τον άμεσο τρόπο παρακολούθησης των αποσβέσεων.

Παράδειγμα:

Επιχείρηση, η οποία διενεργεί τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών της στοιχείων με την μέθοδο της σταθερής αποσβέσεως, κατά τις 31/12/2010 εμφανίζει Έπιπλα αξίας κτήσεως 2.000€ με συντελεστή απόσβεσης ίσο με 20%. Κατά τα δύο πρώτα έτη η επιχείρηση παρακολουθεί τις αποσβέσεις με τον έμμεσο τρόπο. Κατά το τρίτο έτος αποφασίζει να προβεί σε αλλαγή τρόπου παρακολούθησης από έμμεσο σε άμεσο.

Υπολογισμός αποσβέσεων: $2.000 \times 20\% = 400\text{€}$

Συνεπώς, η επιχείρηση εμφανίζει στον λογαριασμό 14.99 «Αποσβεσμένα έπιπλα» πιστωτικό υπόλοιπο ύψους $400 \times 2 = 800\text{€}$.

Οπότε, στις 31/12/2012 θα πρέπει να διενεργηθούν οι εξής εγγραφές:

		31/12/2012		
14		Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	99	Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	800,00	
14		Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

	00	Έπιπλα		800,00
		Αντιλογισμός αποσβέσεων		
		31/12/2012		
66		Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		
	04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού		
		00 Αποσβέσεις επίπλων	400,00	
14		Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	00	Έπιπλα		400,00
		Λογισμός αποσβέσεων έτους 2012		

Οι παραπάνω λογαριασμοί κατά τις 31/12/2012 θα έχουν την εξής εικόνα:

14.00 Έπιπλα	
2.000	800
	400
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	
800	800

66.04.00 Αποσβέσεις επίπλων

400

5.4. Διαγραφή πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Λόγω της απόσυρσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που αναμένεται από κάθε επιχείρηση, είναι πολύ σημαντική η λογιστική παρακολούθηση της αξίας του κάθε παγίου. Η παρακολούθηση αυτή ξεκινά από την απόκτηση ή κατασκευή του πάγιου περιουσιακού στοιχείου και ολοκληρώνεται κατά την απόσυρσή του με σκοπό τον προσδιορισμό του αποτελέσματος της απόσυρσης του παγίου.

Η απόσυρση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οφείλεται στην περιορισμένη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, καθώς κάθε πάγιο στοιχείο αναμένεται να αποσυρθεί είτε λόγω πώλησης, ανταλλαγής, δωρεάς του, είτε λόγω καταστροφής του από πλημμύρα, πυρκαγιά, και άλλα.

5.4.1. Πώληση παγίου περιουσιακού στοιχείου

Βάσει της παραγράφου 2.2.106 του Ε.Γ.Λ.Σ., κατά την πώληση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου, στον λογαριασμό του πωληθέντος παγίου διενεργούνται οι ακόλουθες κινήσεις:

Στην χρέωση του λογαριασμού του πάγιου περιουσιακού στοιχείου μεταφέρονται τα αναπόσβεστα έξοδα διαμορφώσεως του γηπέδου, τα αναπόσβεστα έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων και τα έξοδα πραγματοποίησης της πώλησης. Στην πίστωση του λογαριασμού αυτού μεταφέρονται οι διενεργηθείσες αποσβέσεις του συγκεκριμένου παγίου, οι σχηματισθείσες προβλέψεις αποτίμησης του παγίου και η αξία πώλησης.

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

Το υπόλοιπο του λογαριασμού του εκποιούμενου πάγιου περιουσιακού στοιχείου απεικονίζει το αποτέλεσμα που προέκυψε από την πώλησή του. Κατά το κλείσιμο της διαχειριστικής περιόδου το ποσό αυτό μεταφέρεται στον λογαριασμό 81 «Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα». Αυτό συμβαίνει, καθώς το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την πώληση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου δεν αποτελεί αποτέλεσμα της λειτουργίας της επιχείρησης.

Η εικόνα του λογαριασμού του εκποιούμενου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η εξής:

Πάγιο Περιουσιακό στοιχείο	
Αξία κτήσεως παγίου	Συσσωρευμένες αποσβέσεις παγίου
Αναπόσβεστα έξοδα διαμορφώσεως γηπέδου	Προβλέψεις υποτιμήσεως παγίου
Αναπόσβεστα έξοδα κτήσεως παγίου	Αξία πώλησης παγίου
Έξοδα πραγματοποιήσεως της πώλησης	

Παράδειγμα:

Την 01/01/2010 αγοράστηκε μηχανήμα αξίας 10.000€ και πωλείται στις 30/06/2012 από την επιχείρηση αντί 20.000€. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης με ωφέλιμη διάρκεια ζωής ίση με 10 έτη.

Για τα έτη 2010 και 2011 οι αποσβέσεις του μηχανήματος είναι:

$$10.000 / 10 = 1.000\text{€ανά έτος.}$$

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

Το 2012 το μηχάνημα χρησιμοποιήθηκε τους 6 πρώτους μήνες, οπότε οι αποσβέσεις ισούνται με: $1.000 \times (6/12) = 500\text{€}$.

Συνεπώς, οι συνολικές διενεργηθείσες αποσβέσεις για το συγκεκριμένο πάγιο περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης είναι ίσες με: $1.000 + 1.000 + 500 = 2.500\text{€}$.

Αρχικά, θα διενεργηθεί η εγγραφή των αποσβέσεων του 2012.

66		Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		
	02	Αποσβέσεις μηχ/των – τεχνικών εγκαταστάσεων – λοιπού μηχ/κού εξοπλισμού		
		00 Αποσβέσεις μηχανημάτων	500	
12		Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
	99	Αποσβεσμένα Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις –λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
		00 Αποσβεσμένα Μηχ/τα		500
		Αποσβέσεις μηχ/τος Α για το έτος 2012		

Και συνέχεια έχουν οι εγγραφές που αφορούν την πώληση του παγίου.

38		Χρηματικά διαθέσιμα		
----	--	---------------------	--	--

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

	00		Ταμείο	20.000	
12			Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
	00		Μηχανήματα		
		00	Μηχάνημα Α		20.000
			Πώληση μηχ/τος		
12			Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
	99		Αποσβεσμένα Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις –λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
		00	Αποσβεσμένα Μηχ/τα	2.500	
12			Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
	00		Μηχανήματα		
		00	Μηχάνημα Α		2.500
			Μεταφορά συσσωρευμένων αποσβέσεων Μηχ/τος Α		
12			Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
	00		Μηχανήματα		

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

		00	Μηχάνημα Α	12.500	
81			Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα		
		03	Έκτακτα κέρδη		
			Κέρδη από εκποίηση μηχ/των - τεχνικών εγκαταστάσεων και λοιπού		
		02	Μηχ/κού εξοπλισμού		12.500
			Έκτακτα κέρδη από πώληση μηχ/τος		

5.4.2. Δωρεά παγίου περιουσιακού στοιχείου

Όταν μία επιχείρηση δωρίζει ένα πάγιο περιουσιακό της στοιχείο έχει πολύ μεγάλη σημασία η πραγματική του αξία. Κατά την δωρεά ενός παγίου η πραγματική του αξία καταχωρείται στον λογαριασμό 64.06.00 «Δωρεές για κοινωνικούς σκοπούς». Τυχόν αποτέλεσμα που δημιουργείται από την δωρεά παγίου μεταφέρεται στον λογαριασμό των έκτακτων και ανόργανων αποτελεσμάτων της επιχείρησης.

Παράδειγμα:

Έστω ότι επιχείρηση δωρίζει γήπεδο σε οργανισμό μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η αξία κτήσεως του γηπέδου ανέρχεται στα 50.000€ και η αντικειμενική του αξία κατά την πραγματοποίηση της δωρεάς είναι στα 60.000€.

64			Διάφορα έξοδα		
----	--	--	---------------	--	--

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

	06		Δωρεές – επιχορηγήσεις		
		00	Δωρεές για κοινωφελείς σκοπούς	60.000	
10			Εδαφικές Εκτάσεις		
	00		Γήπεδα – Οικόπεδα		
		00	Γήπεδο Α		50.000
81			Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα		
	03		Έκτακτα κέρδη		
		90	Τεκμαρτά κέρδη από δωρεές παγίων		10.000
			Δωρεά Γηπέδου		

5.4.3. Καταστροφή πάγιου περιουσιακού στοιχείου

Κατά την καταστροφή ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου πολύ μεγάλη σημασία έχει εάν το πάγιο είχε ασφαλιστεί. Από αυτό εξαρτάται ο λογιστικός χειρισμός της διαγραφής του παγίου.

Εάν το πάγιο είναι ασφαλισμένο, η επιχείρηση θα λάβει ένα ποσό αποζημίωσης από την ασφαλιστική εταιρία. Το ποσό αυτό επηρεάζει το έκτακτο αποτέλεσμα της καταστροφής του παγίου.

Σε περίπτωση που η αποζημίωση που εισπράττει η επιχείρηση είναι μικρότερη από την αναπόσβεστη αξία του παγίου που καταστράφηκε, η επιχείρηση παρουσιάζει ζημία μειωμένη κατά το ποσό της αποζημίωσης.

Ενώ, εάν η αποζημίωση υπερκαλύπτει την αναπόσβεστη αξία του παγίου που καταστράφηκε, η επιχείρηση θα εμφανίσει έκτακτο κέρδος

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

αντί για ζημία. Στην τελευταία περίπτωση είναι προτιμότερο το κέρδος αυτό να παρακολουθείται σε ξεχωριστό λογαριασμό για τον ορθότερο υπολογισμό των αποτελεσμάτων χρήσεως της επιχείρησης.

Όταν το πάγιο δεν είναι ασφαλισμένο, η ζημιά που προκλήθηκε από την καταστροφή επιβαρύνει πλήρως την επιχείρηση. Σε αυτή την περίπτωση είναι πολύ σημαντικό να προσδιοριστεί το μέγεθος της ζημίας. Δηλαδή θα πρέπει να προσδιοριστεί εάν η καταστροφή είναι ολική ή μερική.

Για την μερική καταστροφή παγίου στοιχείου, η οποία μπορεί να αποκατασταθεί τα έξοδα που απαιτούνται για την αποκατάσταση της ζημίας καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσης που συνέβη, καθώς θεωρείται έκτακτη ζημία.

Για την μερική καταστροφή παγίου στοιχείου, που δεν μπορεί να επισκευαστεί, τότε η ζημία καταχωρείται στον λογαριασμό του παγίου με αποτέλεσμα την μείωση της λογιστικής του αξίας.

Όταν η καταστροφή είναι ολική, αποτελεί έκτακτη ζημία και καταχωρείται στα έκτακτα αποτελέσματα της χρήσης και ισούται με την αναπόσβεστη αξία του στοιχείου.

Παράδειγμα:

Στο τέλος του έτους καταστρέφονται έπιπλα αξίας 1.000€, τα οποία αποκτήθηκαν από την επιχείρηση στην αρχή του έτους. Η απόσβεση των επίπλων διενεργείται με την σταθερή μέθοδο με συντελεστή 20%.

Υπολογισμός αποσβέσεων: $1.000 \times 20\% = 200\text{€}$

Αξία ζημίας: $1.000 - 200 = 800\text{€}$

66		Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		
----	--	---	--	--

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

	04		Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού		
		00	Αποσβέσεις επίπλων	200	
14			Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	99		Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		200
		00	Αποσβεσμένα έπιπλα		
			Αποσβέσεις επίπλων για το έτος 2012		
81			Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα		
	02		Έκτακτες ζημίες		
		04	Ζημίες από εκποίηση επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	800	
14			Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	99		Αποσβεσμένα έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
		00	Αποσβεσμένα έπιπλα	200	
14			Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
	00		Έπιπλα		1.000
			Καταστροφή επίπλων		

5.5. Εμφάνιση αποσβέσεων στον Ισολογισμό

Οι διενεργηθείσες αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων μίας επιχείρησης μπορούν να εμφανιστούν στον Ισολογισμό της μονάχα εάν χρησιμοποιεί τον έμμεσο τρόπο παρακολούθησής τους. Αυτό συμβαίνει διότι μονάχα με τον έμμεσο τρόπο εμφανίζονται ιδιαίτερος τα ποσά των αποσβέσεων των στοιχείων, ενώ με τον άμεσο τρόπο δεν παρακολουθούνται σε ξεχωριστό λογαριασμό. Συνεπώς, με τον έμμεσο τρόπο οι αποσβέσεις εμφανίζονται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς, ενώ με τον άμεσο παρατηρείται μονάχα η μείωση των αξιών των στοιχείων που αποσβένονται.

Η εμφάνιση των αποσβέσεων στον Ισολογισμό της επιχείρησης μπορεί να γίνει είτε με την αναγραφή των αντίθετων λογαριασμών στο Παθητικό, είτε με την αναγραφή τους αφαιρετικά στο Ενεργητικό κάτω από τους αντίστοιχους λογαριασμούς των στοιχείων. Στην τελευταία περίπτωση, οι αποσβέσεις δύναται να εμφανιστούν δεξιά από το ποσό του αντίστοιχου στοιχείου.

Παράδειγμα:

Επιχείρηση με τους εξής λογαριασμούς πάγιων περιουσιακών στοιχείων και παρακολούθησης αποσβέσεων κατά τις 31/12/2012:

X	11.00 Κτίρια	Π		X	11.99 Αποσβ/να Κτίρια	Π
100.000.000				10.000.000		
X	12.00 Μηχ/τα	Π		X	12.99 Αποσβ/να Κτίρια	Π
20.000.000				3.000.000		

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

X	13.00 Αυτ/τα Λεωφ.	Π	X 13.99 Αποσβ/να Αυτ.Λεωφ.	Π
10.000.000			2.000.000	
X	14.00 Έπιπλα	Π	X 14.99 Αποσβ/να Έπιπλα	Π
2.000.000			400.000	

α) Αναγραφή αποσβέσεων στο Παθητικό του Ισολογισμού

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/2012:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
ΚΤΙΡΙΑ	100.000.000	ΑΠΟΣΒ. ΚΤΙΡΙΑ	10.000.000
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	20.000.000	ΑΠΟΣΒ.ΜΗΧ/ΤΑ	3.000.000
ΑΥΤ/ΤΑ ΛΕΩΦΟΡΙΑ	10.000.000	ΑΠΟΣΒ.ΑΥΤ.ΛΕΩΦ.	2.000.000
ΕΠΙΠΛΑ	2.000.000	ΑΠΟΣΒ.ΕΠΙΠΛΑ	400.000

β) Αναγραφή αποσβέσεων στο Ενεργητικό του Ισολογισμού

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/12:

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
ΚΤΙΡΙΑ	100.000.000		
ΑΠΟΣΒ.ΚΤΙΡΙΑ	10.000.000	90.000.000	
ΜΗΧ/ΤΑ	20.000.000		
ΑΠΟΣΒ.ΜΗΧ/ΤΑ	3.000.000	17.000.000	
ΑΥΤ/ΤΑ ΛΕΩΦ.	10.000.000		
ΑΠΟΣΒ.ΑΥΤ.ΛΕΩΦ.	2.000.000	8.000.000	
ΕΠΙΠΛΑ	2.000.000		
ΑΠΟΣΒ.ΕΠΙΠΛΑ	400.000	1.600.000	

ή

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/12:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
	Αξία Κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβ. Αξία
ΚΤΙΡΙΑ	100.000.000	10.000.000	90.000.000
ΜΗΧ/ΤΑ	20.000.000	3.000.000	17.000.000
ΑΥΤ/ΤΑ ΛΕΩΦ.	10.000.000	2.000.000	8.000.000
ΕΠΙΠΛΑ	2.000.000	400.000	1.600.000

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

Ο δεύτερος τρόπος εμφανίσεως των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων είναι προτιμότερος από τον πρώτο. Αυτό ισχύει, διότι με τον δεύτερο τρόπο εμφανίσεως είναι εμφανής τόσο η αξία κτήσεως κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου, όσο και το ποσό των ετήσιων αποσβέσεών του. Έτσι, η πληροφόρηση που παρέχεται από τον Ισολογισμό είναι καλύτερα δομημένη χωρίς να αφήνει περιθώρια παρερμηνεύσης.

6. Εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων και ανάπτυξη της οικονομίας

Οι επιχορηγήσεις είναι μία μέθοδος που χρησιμοποιείται από το κράτος για την ανάπτυξη της οικονομίας. Συνήθως απευθύνονται σε συγκεκριμένους κλάδους επαγγελμάτων οι οποίοι χρήζουν ενίσχυσης σύμφωνα με την κρίση των αρμοδίων.

Οι επιχορηγήσεις αυτές υπάρχουν με σκοπό την μείωση του κόστους λειτουργίας των επιχειρήσεων που θα λάβουν τις οικονομικές ενισχύσεις, καθώς βάσει των ΠΟΛ.1093/5-5-1992 και ΠΟΛ.1176/17-6-1998 οι επιχορηγήσεις είναι μειωτικά στοιχεία του κόστους των παγίων. Η μορφή των επιχορηγήσεων ποικίλει.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν την αγορά νέων παγίων και επενδυτικών δαπανών λειτουργούν ως ένα πολύ σημαντικό κίνητρο για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να εκσυγχρονιστούν. Αυτό ισχύει διότι με την λήψη των οικονομικών ενισχύσεων οι επιχειρήσεις μπορούν να προβούν ευκολότερα στις απαραίτητες αλλαγές του εξοπλισμού τους.

Λόγω της σημαντικής επίδρασης των επιχορηγήσεων στην οικονομική θέση των επιχειρήσεων που τις λαμβάνουν είναι πολύ σημαντικό να εμφανίζονται λεπτομερώς στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, ώστε κάθε χρήστης να μπορεί να αξιολογεί το αποτέλεσμα της επιχορηγήσεως.

Όσον αφορά τις αποσβέσεις που αναλογούν στην αξία των επιδοτούμενων παγίων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, διενεργούνται κανονικά αλλά δεν αναγνωρίζονται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα.

Σημαντικό πρόβλημα στον λογιστικό χειρισμό των επιχορηγήσεων που αφορούν την αγορά νέων παγίων αποτελεί η αναγνώριση και η απεικόνισή τους στα λογιστικά βιβλία και στοιχεία των επιχειρήσεων.

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας τίθεται το θέμα της αξίας στην οποία πρέπει να καταχωρηθούν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία στα βιβλία της επιχείρησης, καθώς δύναται να

καταχωρηθούν είτε με την συνολική αξία των παγίων είτε μειωμένη κατά το ποσό των επιχορηγήσεων. Οι προτεινόμενες λογιστικές κινήσεις είναι η καταχώρηση του ποσού είσπραξης των οικονομικών ενισχύσεων στα έσοδα σε ειδική ξεχωριστή στήλη με την ένδειξη «Επιχορηγήσεις Παγίων», η ετήσια καταχώρηση της αναλογίας των επιδοτήσεων στο ποσό των αποσβέσεων που διενεργήθηκαν σε ξεχωριστή στήλη και η ταυτόχρονη αφαιρετική καταχώρηση του ποσού αυτού στην στήλη των επιχορηγήσεων και τέλος, η μεταφορά του υπολοίπου της στήλης των επιχορηγήσεων από χρήση σε χρήση.

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας ο λογιστικός χειρισμός των επιχορηγήσεων για την κτήση παγίων στοιχείων ακολουθούνται οι οδηγίες της ΠΟΛ.1093/5-5-1992 και της γνωμ. 29/1016/1988 του Ε.ΣΥ.Λ. Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1093/5-5-1992, το ποσό των επιχορηγήσεων δεν αποτελεί μειωτικό ποσό του κόστους κτήσεως των παγίων, συνεπώς για τα ποσά που εισπράττουν οι επιχειρήσεις χρεώνεται ο λογαριασμός 38 «Χρηματικά διαθέσιμα» και πιστώνεται ο λογαριασμός 41.10 «Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων». Στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης από το λογαριασμό 41.10 μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.01.05 «Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων» το ποσό της αναλογίας των επιχορηγήσεων στις τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις παγίων που διενεργήθηκαν και καταχωρήθηκαν χρεωστικά στους λογαριασμούς 66 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και 85 «Αποσβέσεις πάγιων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος». Σε περίπτωση εκποίησης ή καταστροφής του παγίου στοιχείου, για το οποίο έχει ληφθεί επιχορήγηση, το υπόλοιπο του λογαριασμού 41.10 μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού του πάγιου στοιχείου.

Συνεπώς οι κύριοι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται κατά την καταχώρηση των επιχορηγήσεων για πάγιες επενδύσεις στα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων είναι οι ακόλουθοι:

41: Αποθεματικά – διαφορές αναπροσαρμογής – επιχορηγήσεις επενδύσεων

41.10: Επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων.Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

81: Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα

81.01: Έκτακτα και ανόργανα έσοδα

81.01.05: Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων

Παράδειγμα:

Πάγια επένδυση μηχανημάτων ύψους 200.000€ επιχορηγείται με το ποσό των 80.000€. Ο συντελεστής απόσβεσης των πάγιων στοιχείων είναι 10%.

Υπολογισμός αποσβέσεων: $200.000 \times 10\% = 20.000\text{€}$

Αναλογία επιχορηγήσεων στις αποσβέσεις: $80.000 \times 10\% = 8.000\text{€}$

38		Χρηματικά Διαθέσιμα	80.000	
41		Αποθεματικά – διαφορές αναπροσαρμογής – επιχορηγήσεις επενδύσεων		
	10	Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων		80.000
		Λήψη επιχορήγησης		
66		Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		
	02	Αποσβέσεις μηχ/των – τεχνικών εγκαταστάσεων – λοιπού μηχ/κού εξοπλισμού		
		00 Αποσβέσεις μηχανημάτων	20.000	

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων. Πώς διαμορφώνουν το αποτέλεσμα;

12		Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις – λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
	99	Αποσβεσμένα Μηχ/τα – τεχνικές εγκαταστάσεις –λοιπός μηχ/κός εξοπλισμός		
		00 Αποσβεσμένα Μηχ/τα		20.000
		Αποσβέσεις έτους		
41		Αποθεματικά – διαφορές αναπροσαρμογής – επιχορηγήσεις επενδύσεων		
	10	Επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων	8.000	
81		Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα		
	01	Έκτακτα και ανόργανα έσοδα		
		05 Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων		8.000
		Μεταφορά αναλογουσών επιχορηγήσεων στα αποτελέσματα χρήσεως		

Βιβλιογραφία

Βιβλία

Καραγιάννης, Δ., Καραγιάννης, Ι., Καραγιάννη Α., «Λογιστικά, Κοστολόγηση, Φοροτεχνικά, Γενικό Λογιστικό Σχέδιο – Κ.Β.Σ.», 20^η Έκδοση, Εκδόσεις Καραγιάννης Ιωάννης, Θεσσαλονίκη, 2007.

Γρηγοράκος Θ., «Ανάλυση - Ερμηνεία του Ε.Γ.Λ.Σ.», Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 2008.

Γκίκας, Δ., «Χρηματοοικονομική Λογιστική: International Financial Reporting Standards», 3^η Έκδοση, Εκδόσεις Γ. Μπένου, Αθήνα, 2008.

Μπατσινίλας, Ε., Πατατούκας, Κ., «Σύγχρονη λογιστική», Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης, Αθήνα, 2010.

Διαδίκτυο

<http://www.euretirio.com>

<http://el.wikipedia.org>

<http://www.power-tax.gr>

<http://www.e-forologia.gr>